

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. d)
Sociologie

Varianta 1

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Din perspectivă sociologică, familia extinsă:
 - a. este alcătuită dintr-o pereche maritală și copiii acestora
 - b. este alcătuită din copii care trăiesc alături de un singur părinte, în aceeași gospodărie
 - c. cuprinde, pe lângă nucleul familial, rude, din mai multe generații, în aceeași gospodărie
 - d. este alcătuită din doi adulți care dețin un document recunoscut juridic
2. Alături de familie și stat, biserica a avut un rol important în viața oamenilor întrucât:
 - a. determină comportamente și mentalități, marcate de credința la care aderă persoana
 - b. este un proces laic de transmitere și asimilare de către oameni a modelelor culturale, a normelor, a comportamentelor dezirabile corespunzătoare anumitor roluri sociale
 - c. având influențe formative și modelând capacitatea de autorealizare socială, omul participă la viața socială, cu ajutorul limbajului
 - d. reprezintă capacitatea omului de a acționa ca ființă socială prin secularizare
3. La nivelul societății, partidele politice sunt:
 - a. organizații care aplică metode prin intermediul cărora se stabilesc relațiile dintre stat și toți cetățenii unei națiuni
 - b. instituții care își desfășoară activitatea pe baza ideii de sacru, unind indivizii într-o comunitate socio-religioasă
 - c. instituții prin intermediul cărora se realizează administrarea cunoașterii științifice acceptate din punct de vedere social
 - d. organizații care acționează programatic, conștient și organizat al căror scop final este cucerirea sau influențarea puterii guvernamentale
4. În context sociologic, familia este considerată:
 - a. organizație formală
 - b. autocrație
 - c. birocrație
 - d. instituție socială
5. Principiul separării puterilor în stat, unul dintre principiile constituționale, se referă la:
 - a. faptul că statul poate decide liber în problemele sale interne și externe
 - b. o distribuire cât mai largă a puterii între cât mai multe persoane și instituții
 - c. capacitatea poporului de a guverna prin reprezentanți aleși prin vot
 - d. posibilitatea de a acționa în mod colectiv datorită drepturilor pe care le au cetățenii
6. Despre organizațiile non-guvernamentale se poate afirma din punct de vedere sociologic că:
 - a. au luat naștere ca instituții în sistemul politic pentru a exprima o ideologie și o doctrină
 - b. sunt formate din voluntari ce acționează pentru realizarea intereselor unor categorii sociale
 - c. parcurg, ca strategii politice: influențarea puterii, cucerirea puterii și exercitarea acesteia
 - d. constituie instituții sociale care se bazează pe credințe, simboluri, practici religioase

7. În procesul de socializare, școala poate fi analizată ca:
- agent al socializării primare, cu un rol deosebit la vârsta adolescenței, fiind constituită din persoane cu același status și valori identice
 - agent al socializării primare, ce adaptează metodele de predare-învățare la particularitățile de vârstă sau de personalitate ale copiilor
 - agent al socializării secundare, care transmite conținuturi științifice, morale, civice și își propune formarea de atitudini și comportamente dezirabile
 - agent al socializării secundare, pentru o colectivitate cu tradiții culturale identice, care are sentimentul identității ca subgrup al societății
8. Element caracteristic al statelor democratice, cetățenia, presupune:
- suveranitatea statului respectiv, ca principiu fundamental al funcționării statului-națiune
 - asigurarea unor drepturi și îndatoriri comune pentru cei care au statutul de cetățeni
 - existența unor simboluri pentru asigurarea sentimentului apartenenței la comunitate
 - ansamblul mijloacelor de informare prin intermediul presei, radioului și televiziunii
9. Un exemplu de organizație constituită la nivelul societății civile este:
- partidul politic
 - parlamentul țării
 - societatea comercială
 - organizația non-guvernamentală
10. Ca element care contribuie la formarea și dezvoltarea personalității, educația non-formală conține:
- activități cu conținut pedagogic specific desfășurate în instituții organizate la nivelul sistemului de învățământ
 - activități cu conținut pedagogic care se realizează într-un cadru flexibil, dar organizat, precum cercuri extrașcolare sau concursuri
 - influențe pedagogice care sunt exercitate în mod spontan, de la nivelul întregii societăți, precum cele realizate de familie sau mass-media
 - activități de educație formală organizate de unități de învățământ preuniversitar, facultăți sau centre de formare și perfecționare

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate aspecte metodologice ale cercetării sociologice, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Experimentul	1. Este o tehnică de obținere, prin întrebări și răspunsuri, a informațiilor verbale de la indivizi și grupuri umane în vederea verificării ipotezelor.
b. Interviu	2. Este un procedeu de stabilire a unor persoane ce vor fi interogate în cursul unei anchete sociologice pentru a se obține un rezultat reprezentativ.
c. Chestionarul	3. Este o metodă utilizată atunci când accesul direct la fenomenele și procesele studiate nu este accesibil direct, ci doar prin intermediul documentelor sociale.
d. Analiza documentară	4. Constă dintr-un ansamblu de întrebări scrise, cu sau fără variante de răspuns, și determină din partea persoanelor anchetate răspunsuri ce vor fi înregistrate în scris.
	5. Presupune manipularea controlată a unor fenomene destinată să producă observațiile necesare pentru a le înțelege, permițând verificarea legăturii dintre două variabile.

12 puncte

B. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Evidențiind funcțiile sale principale (de “normalizare” a vieții sociale, de asigurare a continuității și coeziunii grupurilor sociale, de asigurare a stabilității și funcționalității structurilor sociale), socializarea poate fi definită drept un proces prin care individul este orientat în a-și dezvolta comportamentul actual în concordanță cu standardele grupului din care face parte. În plus, ca proces de apropiere a modelului cultural, socializarea presupune interiorizarea valorilor și normelor unei culturi date, facilitând conformitatea și consensul deoarece permite adecvarea comportamentelor oamenilor la regulile sociale.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Formulați ideea principală a textului. **2 puncte**
2. Explicați, în aproximativ o jumătate de pagină, modul specific în care interacționează două concepte sociologice la care face referire textul. **10 puncte**
3. Construiți un argument care să confirme sau să infirme ipoteza potrivit căreia *dacă în timpul socializării primare copilul învață că indivizii au interese, dorințe și obiceiuri de care ceilalți trebuie să țină cont, atunci acesta va dezvolta comportamente adecvate cerințelor sociale.* **3 puncte**
4. Prezentați un punct de vedere personal referitor la influența grupului de vârstă asupra integrării sociale a copiilor și adolescenților. **3 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți fiecăreia dintre următoarele cerințe:

1. Precizați înțelesul noțiunii de *indicator de status*. **4 puncte**
2. Menționați două caracteristici ale relațiilor sociale formale. **6 puncte**
3. Evidențiați o corelație existentă între termenii de *grup social* și *rol social*, redactând un text coerent, de o jumătate de pagină, în care să îi utilizați în sensul specific sociologiei. **10 puncte**
4. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care *statusul prescris putea influența accesul persoanei la educație, în societățile tradiționale.* **4 puncte**
5. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, afirmația potrivit căreia *relațiile sociale asigură coeziunea și menținerea grupurilor.* **6 puncte**